

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Virginem Deiparam aliquo symbolo intellectam in visione Apoc. 4 num. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

ginem Dei genitricem ex hoc, quem huic operi præscripsimus, Apocalypsis loco, pertinere existimamus. præcipue autem, quod divina sedis, thronivè nomine adumbretur; præstiterit primum celeberrimam illam visionem à S. Ioanne in sacra Apocalypsi c. 4. & 5. descriptam in summam brevem coactam, & huc translata, sub unum velut aspectum dare lectoribus. Deinde diligenter disquirere, atque investigare, num S. Ioannes in ea visione eandem Virginem Deiparam præstiterit; an aliquo typo, & quoniam subindicaverit; sic enim fiet, ut his in ipsa fronte accuratè perspectis, commodius quivis cõsequi possit, quæ prima quasi subtegmina ducamus huiusce nostræ disputationis; quæ deinceps è suis initiis subtextâ consequenter, eodem filo ad finem usque pertere meditemur; ut, quo ad eius fieri possit, singula congruenter unum in corpus quam aptissimè coalescant, & media primis, mediis extrema respondeant.

Et sanè cum S. Ioannes in sua Apocalypsi librum illi admirabilem sigillis septè obsegnatum ab Agno resignari vidisset, perspicuè prævidit haud dubiis rerum futurarum significationibus varium pro tempore Ecclesiæ statum, & maxime memorabiles utriusque, temporis eventus, & prosperos, & adversos, ex ordine notari, ut quodque sigillum resignasset Agnus. Cuius ad hæc enarranda aggredereur divinæ maiestatis vim, atque amplitudinè adorandam, singulasque cælestis curiæ partes (ante cuius conspectum hæc fieri divinitus sibi sunt patefacta) aliis, atque aliis appositis typis accuratè, diligenterque; est executus, atque ob oculos prope modum posuit. Scribit enim vidisse se positam in cælo sedem, Deumque similem aspectui lapidis iaspidis, & sardinis illi insidentem? & circa sedem, iridè similem visioni smaragdinae, vidisse viginti quatuor seniores stolis albis amictos, multis claros insignibus, sedem, seu thronum circumfusos, è quo fulgura micabant, voces, ac tonitrua personabant: vidisse lampades septem ardentes ante thronum, qui sunt (inquit ipse) septem spiritus Dei: vidisse in conspectu sedis mare vitreum simile crystallo: Quatuor verò illa animalia senis alis prædita, plena oculis ante, & retro (quorum primum leoni, secundum vitulo, tertium homini, quartum simile aquilæ volanti dicitur) trisagii hymnū cõtinenter concinentia in medio, & in circuitu throni fuisse testatur. In capite postea quinto narrat in dextera sedentis in throno fuisse librum conscriptum in-

tus, & foris, sigillis septem signatum, quæ nemo aperire, nemo ne respicere quidem poterat, deinde vidisse se in medio throni animalium, & seniorum Agnum statem tanquam occisum habentem cornua septem, & oculos septem, qui sunt (inquit ille) septem spiritus Dei missi in omnem terram ab Agno porro apertus est liber, quo recluso seniores, & quatuor animalia suppliciter coram Agno procumbentes, canticum novum in eius laudem concinuerunt: multitudo quoque Angelorum, qui stabant in circuitu throni & animalium, & seniorum, & erant millia millium, & omnis creatura in cælo, & super terram, & sub terra, & in mari Agnum pateriter collaudarunt. Hæc summa est illius visionis; quæ enim ad singulorum sigillorum reclusionem S. Ioanni sunt ostensa fuisse sequentibus capitibus ab eodem describuntur.

2. Hac porro visione Deus optimus, ex sacra Apoc. interpretibus, quatenus Ecclesiæ suæ summa providentia paternè prospicit, eamque sua sapientia administrat, se exhibuit; ideoque maiestas eius ex nobilissima curia, qua magnificentissimè stipatus erat, indicatur. Eaque recensentur in primis, quibus divina eius in homines providentia declaratur, cuiusmodi est eius pulchritudo, iustitia, misericordia. Iaspis enim divinæ naturæ pulchritudinem, quæ iustorum est præmium, quo ad bonum allicimur: Sardius, propter rubrum colorem, divinam iustitiam, qua à malo deterremur: Iris verò Dei misericordiam præferebat. His accedunt, & alia, quæ supra commemoravimus, viginti quatuor nimirum seniores, septem Angeli divino throno astantes, & reliqua, quibus quodammodo quasi administris ad suam providentiæ, vel manifestationem, vel executionem utitur. De quibus omnibus quoniam, vel divinum thronum circumstare, vel aliqua alia ratione ad illum spectare dicuntur, nobis infra à cap. 14. & deinceps sigillatim quid significant, quæve ratione ad Deiparam pertineant, quam per hunc thronum significari existimamus, diligenter, & copiosè agendum erit; hic verò satis sit ea attigisse.

Deiparam in visione Apoc. 4. non fuisse à S. Ioanne prætermissam, sed à aliquo symbolo subintellectam.

His cognitio, sentio sanctissimam Virginem in hac visione, ubi tam accuratè singula cælestis auriæ partes describuntur, à S. Ioanne minime prætermissam, Sed symbolo aliquo intelligi

Apoc. 4.

Visio cap. 4. & 5. Apoc. breviter consentur.

Apoc. 5.

Explicatur Scopus narrata visionis Apoc. 4.

B. Virginis aliquo symbolo Apoc. 4. intelligi

quo indicatam. Neque enim verisimile videtur à B. Ioanne, qui tam multa cœlestis aulæ, tamque præclara spectacula fuisset diligenter persecutus, solam Virginem fuisse præteritam, & eam Virginem, qua secundum Deum nihil in terris habetur illustrius, & in quam ipse Virgo scriptor egregius singulari pietatis, & obervatiæ studio ferebatur. Multa porò sunt, quæ nos in hanc sententiam adducunt. Primum in hac visione, vt supra dixi, Deus optimus, vt Ecclesiæ suæ providens ostenditur, eaq̃e quibus eius providentia, vel manifestatur, vel exercetur, recedunt, præcipue quoque cœlestis aulæ partes recedunt. Hinc lectissimi quique Sancti veteris & novi testamenti per viginti quatuor seniores, quatuor Evangelistæ per quatuor animalia, septem Principes Angelorum throno Dei astantes per septem lampades significati ponuntur; & reliqua, à quibus ne nimis longū faciam, supersedeo. Sed Beatissima Virgo cœlestis Ierusalem pars est longè præstantissima, quippe quæ præ omnibus puris creaturis principem apud Christum Regem obtinet locum; & cum corporis, tum animi similitudine omnium proximè ad eundem Christum accedit; in qua ipsum Dei Verbum caro factum est. Et quod ad efficientiam, & progressionem spectat divinam in homines, & Ecclesiam suam providentiæ, nemo est qui ignoret, ipsam Virginem apud Christum jure materno primas pro Ecclesia, eiusq̃; membris intercedendi partes agere: cum Mater sit iustorum, peccatorum Advocata, Mater item misericordiam, per quæ Deus suam in homines vberimè effudit misericordiam; hac verò misericordia, Dei providentiæ, cuius propriū est misereri semper, & parcere, præcipue ostenditur, qui etiā omnipotentiam suā parcendo maximè (vt ait Ecclesia,) & miserando manifestat: per Deiparam etiam tot, tantaque suæ Ecclesiæ quotidie beneficia largitur: quod cum inconfesso sit apud omnes, nos in præsentem id pro certo supponimus infra suo loco, vt Virginis laudes magis celebremus, copiosius ostensuri. Quare in mystico hoc Sanctæ Ecclesiæ corpore, cuius caput est Christus; ipsa collum, quod cæteris membris eminet, & per quod omnis à capite virtus deriuatur in membra appellatur: vt iure optimo Apoc. 12. quemadmodum ait Bernardus, *sub eius tanquã mediatrici pedibus luna, qua nonnunquam propter susceptū à sole splendore Ecclesiam huius temporis à Christo sole iustitia suis radice illustratur*

significat, constituta legatur. Quod idem animadvertit S. Anton. 4. part. tit. 17. c. 20 §. 2. vbi de Virgine explicat illud Eccl. 24. *In Ierusalem potestas mea, hoc est in Ecclesia: Quoniam Ecclesia, inquit, iure sub pedibus est Virginis, nõ tantum sub eius patrocinio, verum etiam sub eius est dominatione, ac potestate. Ergo cū sit pars secundū Christū omnium nobilissima, per quam Deus suam providentiã, & in homines misericordiã peculiari ratione exercet, præcipue cõmemoranda videbatur.*

Secunda ratio

Secundo quemadmodum in sacris litteris veteris testamenti, & Ecclesia vniuersa, & singuli eius status, & præcipue quædam personæ, quæ ad Ecclesiæ fundamenta pertinere videbantur, variis figuris, ac Prophetarum vaticiniis prænunciantur. (Hinc Domini præcursor Ioannes Baptista, hinc Apostoli duodecim, & pleraque alia præmonstrata sunt,) & quemadmodum etiam in nouo-testamento in sacra Apocalypsi non tantum ea, quæ ad futurum militantis Ecclesiæ statum, verum etiam, quæ ad cœlestem Ierusalem spectant, ipsi etiam duodecim Apostoli, & præclariores quædam personæ quatuor scilicet Evangelistæ, septem spiritus ante Deū astantes, & alia eiusmodi sub variis imaginum integumentis, ac symbolis, vt à Prophetis fieri solet, describuntur: ita & Virgo Deipara, quæ ratione maternitatis Christo filio est cõiunctissima, quæ in Ecclesia ad Christi œconomiam omnium maximè pertinet, quæ totius cœlestis patriæ decus est, & ornamentum longè præclarissimum; in veteri quidem testamento ita mysticis præfigurata miraculis, & oraculis est prænuntiata prophetis, vt à Hieronymo in Micheæ c. 6. Vaticinium dicatur Prophetarum, quod ipsum pleriq̃; quos in c. 17. afferemus, affirmant Patres, & præsertim Ber. hom. 2. super *Missus est*, & in ep. 174. qui utrobique plurimas de Virgine affert figuras, plurimas prophetias. Ergo & in sacra Apocalypsi, qua & noui testamenti arcana continentur, & augustissima Dei Ecclesiæ suæ prouidentis maiestas cum tota sua cœlesti curia typicè describitur, ipsam etiam suis typis adumbratam esse, nemo inficari poterit.

Hieron.

Bernard.

Tertio inter huius visionis symbola ali- quod aptissimè congruere Virgini demonstratur, vt ex sequentibus perspicuum fiet, igitur eo symbolo subindicatam eam esse confitendum est. Cæterum expectandū nõ erat, vt Deipara Virgo disertis verbis quasi proprio nomine hic exprimeretur; cum & ipse Christus nõ nisi sub

Tertia ratio

B agui

lica-
Scopi
rata
onis
c. 4.

Joan. 7.

Missale
Roma-
num.

Apoc. 12.
Bernard.

virginis
quo
ubelo
oc. 4.
elligi.

*B. Virg. euv
proprio. no
mine Ap.
4. non ex
p. masur.
d. 100. 4.
p. 3.*

*Iris ali-
qua ratio-
ne B. Vir-
ginis si-
gnificat.
Genes. 9.
Beda.*

*Apoc. 4.
Ambros.
Iris mise-
ricordia di-
vina sym-
bolum.
Thronus
Apoc. 4. B.
Virginis est
symbolum.
Pet. Dam.
Apoc. 19
Bernard.
Apoc. 4.*

agni symbolo in hac visione nominetur: tota enim fere hæc visio, quæ à cap. 4. Apoc. ad octavum vsq; excutit, ostensa est Per illustres significationum notas, & rerum nobis notarum imagines, quibus varia, quæ S. Iohanni aperite volebat Deus, adumbrantur. hinc mentio sedis seu throni, similitudinis lapidis sardidis, & smaragdi, sedis, septem lampadum ardentium, viginti quatuor seniorum, quatuor animalium, maris vitei, libri signati, Agni habentis cornua septem, & oculos septem & aliorum huiusmodi typorum. Quare satis est si Deipara sub aliquo typo subintelligatur. Hæc autem posito, tum illud inquirendum restat sub cuius rei symbolo significata sit, & sanè non incongruè per iridem thronum ambientem posset quispiam dicere, etiam adumbratam: Iris enim cum in signum fœderis post diluuium data hominibus, divinam misericordiam significare solet: at B. V. mater est misericordiae, & velut signum, seu prænuncia fuit misericordiae per Christum filium eius hominibus præstita. Quod si Beda in Apoc. 4. per iridem in circuitu throni Sanctos significari existimat, quod Ecclesiam suam in resurrectione vndiq; rursus; multò magis id in B. virginem convenire nemo est, qui dubitet, atq; ad eò per iridem significari posse. Verù et si nò inferat, per iridem Virginem intelligi posse: hic tamen Apocalipsis 4. in idis nomine divinam misericordiam cum Ambrosio, & aliis significatam censeo; cum præsertim, & alio typo apertissime Virgo ipsa subintelligi possit. 4. Mea igitur sententia est Beatiss. Virginem per Dei sedem, quæ græcè θρόνος Apoc. 4. legitur significatam esse: quod diuenter explicandum, probandumq; in hac disput. suscepi, atq; ea est sententia Petri Damiani in serm. de Nat. Virg. vbi illud, *Ex vox de throno exiit.* Apoc. 4. explicat de Virgine prodidisse, & Bernard. de Virg. qui habetur tom. 2. suor. oper. explicans illud Apo. 4. *De throno procedebat fulgura,* &c. pariter de Virgine intelligit, vt dicemus infra, & videtur esse valde consonum sententiæ complurium Patrum, quos in hoc capite tabo, qui eam Dei Thronum absolute appellant præsertim quia Thronus nò quilibet sedem, sed magnificentius quoddam solium significat, id, quod rectè advertit Augustin. in Psalm. 121. super illa verba, *quia illic sederunt sedes in iudicio,* verba Augustini sunt: *Sedes dicit quas graeci θρόνος appellant. θρόνος graeci fellas dicunt sanquam honorabiles.* sic Augustinus.

Nos autem quatuor præcipuis argumentis hanc sententiam hoc ordine confirmabimus. Primò ostendemus sanctis Deiparam à SS. Patribus thronum Dei simpliciter appellari, & in sacris litteris per thronum figurari. Deinde propterea, quod in divinis oraculis, vel etiam apud Patres nonnulla in rebus creatis propter sui excellentiam throni Dei nomine, vt c. xi. di. xi, nuncupantur; horum etiã appellationem præcipua quadam ratione in sanctissimã Virginem cadere demonstrabimus. Ad hæc cum Angelorum ordo, qui throni appellantur, per convenientiam (vt verbis utar S. Thom. par. 1. q. 108. a. 5. ad 6. ex Dionysio c. 7. de coelesti hier.) ad materiales sedes explicetur, quæ de hac convenientia pluribus ibi persequitur S. Thomas, excellentiori ac perfectiori ratione Beatissimæ Virginis convenire probabimus; ac proinde Dei throni nomine singulari quadam ratione præ reliquis appellandam; deniq; quæ in sacra Apocalypsi de hac Dei sede, seu throno dicuntur (quæ ad duodecim fere reuocantur capita) Beatissimæ Virginis peculiariter ita congruere, vel aptari, vt per illam Dei sedes non obscure significari videatur. Sed antequam ad nostræ sententiæ confirmationem progrediamur, expedienda est quædam difficultas. Dicit enim quispiam, esto per Dei sedem in hoc loco Ap. 4. à Petro Damiano, & Bernardo B. Virgo intelligatur; ab aliis tamen interpretibus, & numero pluribus. & auctoritate non imparibus in eum Apocalyp. locum sedes Dei aliis modis explicatur. Primò enim sedes Dei ex Ambrosio, Andrea Casariensi, Areta, & Anselmo, sunt Sancti, in quibus tanquam in throno refidet Deus. Secundo ex Ruperto, in apoc. c. 1. sunt Angeli ex Richardo & Angeli, & Ecclesiæ Doctores, atq; Pastores. Tertio ex Beda, Abbate Ioaehimo, atq; Ruperto, est Ecclesiã triumphans, vel militans. Quarto deniq; ex Lyrano, & S. Antonio p. 1. histor. tit. 16. ca. 1. §. 2. est auctoritas, & potestas Dei Ecclesiæ regentis. Ad huius nodi explicationem constituendum est ex August. lib. 12. confess. ca. 18. & seq. quem S. Thom. 1. par. q. 12. arti. 10. sequitur, nullum esse inconueniens, etiã secundum litteralem sensum in divinis litteris plures eiusd. litteræ esse sensus, propter Dei, qui auctor est sacrae Scripturæ, infinitatem, qua omnia simul suo intellectu comprehendit. Quare etiã si omnes illæ quatuor interpretum sententiæ veræ essent; nò propte-

*Throni Dei
nomen
virginem
exprimere
quatuor
rationum
apud Patres
genibus
comprobatur.*

*S. Thomas
Dionysius.*

Obiectio.

*Pet. Dam.
Bernard.
Apoc. 4.
Sedes Dei
ex Sanctis
varie sum-
mitur.*

*Ambros.
And. Cas.
Areta.
Anselm.
Rupertus.
Richard.
Beda.
Abb. Ioa.
Rupertus.
Lyranus.
S. Anton.
August.
S. Thomas
Obiectio
refert S. Ieri-
pura plu-
res posse esse
se sensus
litterales.*

propterea minus vera redderetur interpreta-
tio illa, qua B. Virgine per thronum intelligi
dicimus. Ad hæc quamvis in hunc locum Apo-
calypsis non ita multi auctores per Dei thro-
num Virginem significari dicant, nullus tamen
id negat & præterea innumeri ferè Patres do-
ctrina, & auctoritate præstantes, quos mox af-
feremus, Virginem sanctissimam Dei thronum
reuerenter appellant, siue cum de ea sermone
faciunt siue cum alios diuinarum literarum locos,
vbi throni diuini mentio fit, exponunt: quare
eorum sensum, & interpretationem aptissimè
huic etiam loco Apocalypsis accommodare
licebit, præsertim cum firmis rationibus ipsi
afluatur. Accedit quòd si Sancti, siue singuli
per se se, siue omnes in vniuersum siue doctores,
& Pastores, siue ipsi Angeli, siue Ecclesia ipsa,
vt existimant allati auctores, per hanc sedem
significentur: hoc ipsum de beatiss. Deipara
multò magis affirmare necesse est, quæ præ
cæteris est sanctissima, vt cap. 5. dicemus, & ex
Theologorum doctrina, omnes prærogatiuas,
quæ in cæteris Sanctis reperiantur (modo sexui
non repugnent) ipsa in se vna cõplectitur, præ-
sertim cum in Ecclesia militanti dũ videret, &
nunc post mortem in triumphanti, secundum
Christum, primum dignitatis locum obtineat.

5. Verum si rem totam accuratius expendamus,
quamquã non incongruè ea omnia, quibus
sedis Dei nomen ab Auctoribus illis tribuitur
aliis in locis sacrarum literarum saltem al-
legoricè per Dei sedem significari possint: hic
tamen Apoc. 4. aliquid aliud, nimirum B. Vir-
ginem adnotatã existimamus: cum enim Sancti,
& Angeli, Doctores item, & Pastores, Ecclesia
quoque ipsa militans, & triumphans per alios
typos in hac visione commodius indicentur.
Certè aliquid aliud per Dei sedem accipi debere,
fitendum est; præsertim cum sanctis, Virginem
in ea visione: vt supra ostendim⁹, prætermis-
sã esse nulla ratione credibile sit; neque quiequã
fit, quod subintelligi aptius possit. Sancti verò
præcipui tum veteris, tum noui testamenti in vi-
ginti quatuor seniotibus significantur: quatuor
Euangelistæ in quatuor animalibus; reliqua verò
animarum sanctarum multitudo in mari vitreo, vt
bene docet Pererius in illum locum Apo. & in
hos omnes sunt reliqui Doctores, & Pastores.
Quod verò ad Angelos spectat, septem quidè
Angelorum principes per septem lapides arden-
tes exprimentur; reliqui autem Angeli c. 5. de-
scribuntur sub nomine multitudinis Angelo-

rum, qui erant millia millium: neque vlla ratio
vrget, cur iterum in eadem visione sub typo
throni poni debuerint. Deinde licet Dei maie-
statem per Dei thronum alibi in sacris literis
significari vltro cõcedamus, in hoc tamen ca-
pite aliquid à Deo distinctum indicari existimo.
Cum enim hæc Dei sedes cum quodam veluti
apparatu, & emphasi, quasi aliquid peculiari
atimaduersione dignum cõmemoretur, super
quam sedere dicitur Deus, similiter vigintiqua-
tuor seniores, quatuor animalia, & reliqua, quæ
sedem ambiunt, quæ celebrant, seu aliqua ra-
tione cõmendant, diligenter describat S. Ioan-
nes: hoc sanè sedis apparatu non tam potesta-
tem, maiestatemquè; diuinã, quæ à Deo non di-
stinguitur, quàm rem aliquã ab insidente Deo
seiuictã significare voluit, quæ videtur sen-
tentia interpretum illorum quos supra citauimus,
variè Dei thronum in hoc loco accipientium,
tanquã aliquid à Deo diuersum; & ita Ap. c. 21.
filius mulieris amictæ sole, raptus scribitur ad
Deum; & additur, *Et ad thronum eius*, quasi ali-
quid ab eo diuersum, vt c. 31. dicemus plenius.
Et Ap. 19 post voces cœlituum de damnatione
Babylonis Deus collaudatium, *Et vox de throno
exiit dicens: Laudẽ dicite Deo nostro omnes serui
eius, & qui timeis eum pusilli, & magni*, qua ostẽ-
ditur thronus à cœlitibus post quorum laudes
loquitur, & ab illis omnibus seruis Dei pusillis,
& magnis, quos inuitat ad Dei laudem distin-
gui: immo etiam ab ipso Deo, quem vox ipsa
de throno prodiens appellat Deum nostrum,
præsertim quod Apoc. 21. post vocem aliã de
throno prodeuntem subiicitur statim: *Et dixit,
qui sedebat in throno: Ergo sedens in throno ab
ipso throno distinguitur, quare thronus vide-
tur fuisse creatura rationis particeps, quippe
quæ loqui inducitur. Deo præ cæteris proxima:
reliquis Angelis, & Sanctis, quos ad Deum laudã-
dum excitat, superior: & hæc aptissimè dici
esse Deipara, vt docet Petrus Damianus ser. de
Natiu. Virg. Hanc tamen ratione c. 33. plenius
expendemus. Atque hæc de sententiis eorum,
qui aliter hunc locum sunt interpretati. Reliqui
est vt probemus meritò hoc loco Deiparam per
thronum Dei significari. Cæterum illud præ-
monendum videtur, quod ad ea omnia quæ in
toto hoc opere pertractabimus, cõducit, licet mystico
in hac materia, vbi de sanctissimæ Virg. præ-
rogatiuis agitur, ex scripturæ locis etiam in sen-
su mystico argumētum ducere. Quod etiam do-
ctè animaduertit noster Franciscus Suarez tẽ-
teria.*

Apoc. 22.

Cap. 32

Apoc. 19.

Cap. 33.

Ex scri-

ptura sen-

tons. etia

in sensu

toti hoc opere

pertractabimus,

cõducit, licet

mystico

in hac materia,

vbi de sanctissimæ

Virg. præ-

rogatiuis agitur,

ex scripturæ

locis etiam in

sen-

su mystico

argumētum

ducere. Quod

etiam do-

ctè animaduertit

noster Franciscus

Suarez tẽ-

teria.

B Virginẽ
per Dei
thronum
Apoc. 4.
potius quã
quiduis a-
liud ex-
primi.

Pererius.

2. in 3. parte, disp. 4. sect. 2. cum Ecclesia ipsa huius scripturæ loca B. Virgini accommodat, & à Patribus, qui de Virgine scripserunt, passim id fiat, vt videre est apud Sanctos Bernardum, Bonauenturam, Bernardinum Senensem Carthusianum, Hugonem & alios, qui in Cati-
 Born. Sen. ca scripserunt, quos habes apud nostrum Martinum de Rio in Commentariis in Cantica.
 Carthus. 6. Quod igitur sub typo diuinæ sedis, vel throni Beatissima Virgo subintelligatur; primū argumentum fit ex auctoritate S. S. Patrum, qui de laudibus eiusd. agentes inter alia præclara, illam Dei thronum appellant: etenim Deus ipse in eius anima ab instanti immaculatæ Conceptione perpetuè ac perfectè sededit per copiosissimam gratiā, cuius fuit, etiam ante filii incarnationem plenissima, teste Angelo, qui eā, & gratia plenam, & inuenisse gratiam apud Dominum asseruit: imò S. Bernardinus Senensis tom. 3. serm. 11. art. 2. cap. 1. illud Psalmi 121. *Surge Domino in requiem tuam*, explicat de beatis jubilantibus, & Dominum exhortantibus obuiam ire suæ genitrici in assumptione, & sic ait: *Vocant Beati Virginem gloriosam requiē Christi, non tantum quia in ea nouē mē- sibus requieuit, sed etiam quia plus per quietum amorem requieuit in ea, quā in tota alia creatura rationali: sicut Ecclesi. 24. ipsa B. Virgo testatur: Et qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo.* Ita S. Bernardinus. Cæterum præter hanc perfectissimā inhabitationem in eius anima per gratiam; in eius præterea vtero ex castis (inquit Damascenus) & purissimis sanguinibus eiusdem Virginis sibi carnem animatam anima rationali, & intellectuali construxit, atque nouē mensibus Christus Dominus. (in quo, Coloss. 2. *complacuit omnī plenitudinē diuinitatis habitare corporaliter*), in eodem vtero permansit, quem virgineo partu editum Deipara vberē de cælo pleno lactauit, & infantem toties ipsa in sinu fouit, atque in ulnis gestauit, & ad hanc Virginis dignitatem declarandā iam inde ab Apostolorum temporibus ipsa cū filio inter eius brachia refidēte depingi solet: quod à S. Luca Evangelista, & ab aliis consequenter factum, imagines Virginis ab ipsidem depictæ quæ in Ecclesia religiosè asseruantur, perspicuè testantur. Hinc merito S. S. Patres eam, vt dixi, Dei thronum absolute appellant, non tantum eo tempore, quo in terris Christū gestauit, sed etiā nunc ipsi in cælo regnanti hoc nomen tribuendum docent, quod ex subiectis auctoritatibus perspicuum fiet.

Bernard.
Bonaven.
Born. Sen.
Carthus.
Hugo.
Mar. de Rio.
B. Virgini thronum
Dei appellari auctoritate Patrum probatur.
Bernard. Senens.
Psal. 121.

Ecclesi. 24.

Damasc. lib. 3. de fide orthodoxa c. 2. Coloss. 1.

PATRYM TESTIMONIA DEIPARAM Thronum Dei appellantium.

IN primis Ecclesia in quadam antiph. in die Natiuitat. B. Virg. sic canit: *Natiuitatem hodiernam perpetua Virginis Genitricis Dei Mariae solemniter celebremus, qua celsitudo Throni processit: quasi diceret, qua natiuitate Virgo illa processit, quæ est THRONVS celsissimus: vel processit celsitudo illa, quæ est THRONVS: vel illa, quæ summum est THRONI fastigium.*
 In Litanis Deiparæ, quæ Laureti decantari solent, Sædes sapientiæ appellatur.
 S. Iacob. Apostolus in Liturgia, quam 6. Synodus vniuersalis canon. 32. allegat, & habetur de consecratione dist. 1. c. Iacobus, *Deus noster, inquit, tuum vterum THRONVM fecit.*
 Methodius orat. in hypapantem Domini Virginem vocat SEDREM gloriosam, Deoque dignam; quæ solis mentis oculis conspicui possit.
 S. Athanasius in sermo. in descriptionem B. Mariæ, & S. Ioseph apud Metaphrastem, & refertur à Surio die 27. Decembris tom. 6. vbi S. Athanasius mysteria scrutatur loci, in quo Deipara Christum peperit, & inter alia sic ait: *Parua illa domus Ecclesiæ figuram continebat, præsepe verò altaris: & mox: Dominus, inquit, Iesus Pontificis formam in se gerebat, THRONVS autem Dei per Virginem Mariam figurabatur, hæc ille.*
 Ephrem sermo. de laud. Virg. eam salutando: *Aue, inquit, THRONVS Creatoris mei gloriosissime* Epiphani. serm. de Laud. Deip. Deipara, inquit, etiam cælorum virtutes in stuporem conuertit: *Obstupuerunt omnes Angeli, Cherubim, ac Seraphim, & exhorrescebant: Spectabant Virgine, Cælum, & THRONVM, & formidabant, dum conspicerent eum, qui principio caret, descendentem à Throno Cherubico, in VTERO VIRGINIS SEDERE.* Et iterum: *Aue gratia plena, qua thronus Cherubicum diuinitatis fulgore superas: & iterum; Stupendum inquit, miraculum in Cælis ALTER THRONVS CHERUBICVS. Et iterum: THRONVS, inquit, es diuinitatis, qua Coruscantem in Cælo, & in terra solem habes Christum: supra verò idem Epiphani. Anna, gratia. interpretatur. & grauidæ effecta Cælum, & THRONVM CHERUBICVM peperit sanctam puellam Mariam: illa enim reperitur esse Cælum, Templum, & THRONVS, & iterum: Thronum cruciformem, & cælestē eam vocat; Dico, inquit, illā esse Cæli, THRO-*

Offic. Ecc. in die Nat. Deipara.

Quia significat illud, qua celsitudo throni processit. Lit. Laur. S. Iacobus. Methodus.

Athanas. Metaphr. Surius.

Ephrem. Epiphani.

B. Virgo vocatur thronus cherubicu.

THRONVM SIMVL. & Crucem, extendens enim sanctas vlnas Domini portauit THRONVS CHERUBICVS, crucis formis. Et caelestis. sic Epiphani.

Hieron. Hieronymus libr. aduersus Heluidiu, beatissimam Virginem non tantum filij, qui in castis suis visceribus resedit, sed propter singularitatem, & copiosam praer omnibus puris creaturis gratiam, Dei templum, & Spiritus sancti Sedium appellat.

Chrysof. Chrysostomus in sermo. de Virg. inter titulos, quibus sanctissimam Virginem salutat: Aene inquit, THRONVS.

7 Augustinus libr. de Assumpt. initio. Sola, inquit, meruit Deum. Et hominum parturam suscipere, facta THRONVS Dei, Et aula Regis aeterni: secundum quod nos docuisti per sanctos tuos Patriarchas, Prophetas, Et Apostolos, figuris. Et sermonibus, quibus credimus, Et certi sumus, quia nunquam sefellisti, qui nec fallere, nec felle nonisti.

August. & infra de beata Virg. THRONVM, inquit, Dei thalamum Domini, domum, atque tabernaculum Christi dignum est ibi esse, ubi ipse est. ita Augustinus.

Ildefonsus. Ildefonsi. serm. 3. de Assumpt. de hac ipsa solennitate agens: Hodie, inquit, audiuit illam vocem blandientis sese maiestatis, qua dicitur, Veni electa mea, Et ponam super te Thronum meum, quia concipitur Rex speciem tuam, ad quam suam vocem credimus, quod gaudens, Et exultans soluta est beata illa anima, Et perrexit ad Dominum, ubi facta est ipsa THRONVS, qua fuerat in caelo templum diuinitatis. idem serm. 2. de Assumpt. THRONVS, inquit, beatissima Virginis preparatus ante mundi constitutionem, in die Assumptionis caeliorum, glorificatur etiam ab Angelis: nec immerito, quoniam, Et ipsa facta est THRONVS Dei. Et Thalamus, in cuius vtero veniens sapientia Dei Patris, Verbum caro factum est, Et habitauit in nobis.

Hefych. Hefychi homilia 2. de laud. Virgini, inquit, omnis gratia animi lingua salutat Virginem, & post pauca: Alius Dei THRONVM appellat, alius templum maius caelo, alius CATHEDRAM non inferiorem Cathedra Cherubica, alij arcem, arcem Nos latiore, longiore, Et illustriorem.

Andr. Creten. Andreas Cretenensis orat. 2. de dorm. Virg. THRONVM excelsum eam appellat.

Damasc. Damascenus orat. 2. de dorm. Tu, inquit, es SOLIUM illud Regium, cui assiterunt Angeli Dominum, Et effector em insidentem cernentes. & oratio. 2. de Natiuitat. manus Virginis Deum gestantes, & genua vocat THRONVM Cherubi-

nis sublimiorem, quibus manus dissolutae, & genua debilia confortantur.

Bruno sermone de Annunciatione eam THRONVM Dei appellat.

Georgius Nicomed. orat. de oblat. Deip. THRONVM gloriosum vocat.

Rupertus libr. 5. in Cant. initio illud: Ego dormio, Et cor meum vigilat, de Deipar. explicans, & ad eam sermonem dirigens, O caelum, inquit, Dei, unica SEDES Domini.

Bernardus in sermone quodam de beata Maria, & habetur tom. 2. suorum operum. loannes, inquit, in Apocalypsi de THRONO ait, scilicet. de MARIA, procedebant fulgura, Et voces, Et tonitrua, quia Mater filij Iesu Christi parabolat, a-nigmata, legalia, mirifica gesta, dicta, opera audius ebibit, fidelius credidit, syncerius, luculentius-que alijs edidit, haec Bernardus.

Bonauentura in speculo B. Virg. cap. 5. Caelum est, inquit, Maria, cum qua caelesti puritate, caelesti claritate, caelestibus alijs virtutibus abundauit: tum quia SEDES Dei altissima fuit, teste Propheta, Dominus in caelo parauit sedem suam, & cap. 8. cum Virgine loquens. Tu, inquit, es THRONVS ille indeficiens, THRONVS in aeternum, THRONVS filij Dei, de quo Pater per Prophetam ait, THRONVS tuus sicut sol in conspectu meo, & sicut luna perfecta in aeternum, Et verum in aeternum. ita Bonauentura.

S. Bernardinus Senensis tom. 3. concion. serm. II. art. 3. cap. 1. citat illud Psalmi, quod Propheta in persona Domini loquens dicit: Et Thronus eius sicut sol in conspectu meo, Et sicut luna perfecta in aeternum, Et testis in caelo sicut THRONVS siquidem Dei filij, inquit ille, Mater illius est, qua in conspectu eius sicut sol fulgens est, quantum ad gloriam animae, Et sicut luna perfecta in aeternum, quantum ad gloriam corporis sine defectu: proinde gloria resurrectionis fidelis est testis & art. 2. ca. 2. citat pro assumptione illud 2. Reg. 3. quomodo iurauit Dominus Dauid, & vt eleuetur thronus eius super Iudam, & Ierusalem. THRONVS, inquit, iste, in quo sedit. Et requiescit Dauid manu fortis, Et vultu desiderabilis Iesus Dei filius, fuit gloriosa Virgo Maria, quae eleuata fuit ad altitudinem Regni, vt de ea dici possit, quod non solum dominatur a Dan usque Bersabea sed dominatur a mari gratiae, usque ad mare gloriae, Et a flumine influxuum diuinorum, usque ad terminos orbis terrarum super omnem creaturam regnans. sic S. Bernardinus, & infra: Hac exaltatio Virginis prauisa fuit Isai. 6.

2. Reg. 3.

Psalm. 78.

Isa. 6.

Vidi Dominum sedentem super SOLIUM, quia immobiliter requieuit super Virginem gloriosam Mariam excelsum quidem, & eleuatum ratione dignitatis latissima. hucusque S. Bernadinus.

Atque hæc de multorum Patrum testimonij, qui Deiparam Dei thronum absolute prædicant: reliquum est, vt ex sacris literis ea proferamus, quibus Virgo beatissima per Dei thronum ex sanctorum Patrum sensu significatur.

DEIPARAM DEI THRONVM IN sacris literis sapè significari.

Virgo in throno Salomonis eburneo significatur. 3. Reg. 10. Anselm. libr. de cõ. cap. Virg. cap. 3.

8. ET primùm quidem complures ex Patribus eam in celebri illo Throno eburneo auro fuluo nimis conuestito à sapientissimo Salomone facto figuratam dicunt; candor enim soliditatè, & pretium eboris B. Virginis puritatè; quæ, vt ait Anselm. maior sub Deo nequit intelligi. & virtutum eius soliditatem, ac priuilegiorum inestimabile pretium: aurum verò fuluum nimis, charitatis eius ardorem eximium ostendebant: quibus ipsa velut præclara quædam sedes veri Salomonis Christi Domini, qui est pax nostra, tot admirabilibus insignibus decorata est, cui quidem rectè illud de hoc throno quadrat elogium: Non est factum tale opus in vniuersis regnis. Thronum hunc eburneum de B. Virgine explicant Bonauentura in spec. B. Virg. c. 2. Thronus, inquit, Salomonis est Maria. grandis omnino in gratia, & in gloria. & Lyran. in expof. moral. 3. Reg. 10. & S. Antonius 4. part. tit. 15. c. 44. 6. 7. & Petr. Dam. egregium serm. de hoc throno Salomonis habuit in Natiui. beatæ Virginis, vbi illum Virgini eleganter accommodat, & subiicit: Fecit inquit, THRONVM, vterum videlicet intemerata virginis, in quo SEDIT illa maiestas. Hanc sessionem filij, & probauit, & cognouit Pater. ipso dicente: Tu cognouisti sessionem meam. & Thronus tuus Deus in seculum seculi, & Thronus iste sicut sol in conspectu tuo. & post pauca: Et vox de THRONO exiit, dicens, Laudè dicite Deo nostro omnes sancti eius: & ex THRONO, inquit, hæc est, ex Virgine, laus Angelorũ prorumpit, & hominum, quia dum hic restituitur, ille refarcitur, virique gratiarum debent deuotionem. Nostis quidnam dicat, qui sedet in throno? Ecce non a facio omnia, scilicet THRONVS, in quo sedet Dominator Dominus, in quo, & per quem non solum omnes, sed omnia renouantur

3. Reg. 10.

Bonauen.

Lyran. S. Anton. Petr. Dam. 3. Reg. 10. Psalm. 138. Psalm. 44. Psalm. 88. Apoc. 19.

Apoc. 21.

Hactenus Petrus Damianus; Qui postea reliqua in throno illo à Salomone facta de Virgine luculenter exponit; & inter alia, explicans quàm grandis sit: Quid, inquit, grandis Virgine Maria, quæ magnitudinem summam Diuinitatis intra sui ventris clausit arcanum? Accende Seraphim, & in illius superioris natura superuola dignitatem, & videbis quicquid minus est, minus Virgine, solumque opus eius: Sed supergredi.

9. Neque solum in throno illo Salomonis Dei matrem figuratam voluit Auctores grauiissimi, sed crebrò etiam in Prophetis. vbi de folio, seu throno Dei habetur mentio significatam docent. Nam Isaia 6. per SOLIUM excelsum, & eleuatum: super quod Dominus ab Isaia sedere cõspicitur, beatam Virginem intelligit S. Bernadinus loco citato: & ad hoc respiciens Damascenus orat. 2. de dom. Virgin. Virginem alloquens. Tu, inquit, es SOLIUM illud regium, cui asserunt Angeli, Dominum, & effectorem insidentem cernentes. nisi malis Damascenum spectare ad thronum apud Danielem cap. 10. Aspicebam donec throni positi sunt, & antiquus dierum sedit, mille millium ministrabant ei, & decies milies centena milia assestant ei. Andreas Cretensis ad eundem Isaia locum respiciens oratione 2. de dom. B. Virg. eam THRONVM excelsum appellat.

S. Bonauentura in spec. B. Virg. cap. 7. Dominum illam, in cuius folio Dominus sedere visus est ab Isaia. vult esse B. Virginem, in cuius mentis folio Dominus requieuit; & exclamat Bonauentura, O verè beatissimum, & verè stabilissimum SOLIUM: Hoc solium excelsum est in intellectu, eleuatum in affectu, excelsum quoque inter homines eleuatum super homines: excelsum est gratia, eleuatum in gloria. In SOLIO mentis Maria Dominus sedet, & domus corporis Maria plena erat maiestatis eius. hæc ex Bonauentura.

Isaia etiam 16. habetur, Preparabitur, inquit, in misericordia SOLIUM Agno dominatori terra, & sedebit super illud in veritate. Hoc solium diuinæ misericordiæ est B. Virgo, vt ait Bonauentura in spec. B. Virg. cap. 8. & Pelbartus de Temesuar in stellario virginis lib. 12. part. 2. art. quomodo autem Dei misericordia per Virginem conferatur, plenius dicemus in cap. 16.

Illud etiam Ierem. 17. SOLIUM gloria altitudinis

Petr. Dam. 3. Reg. 10.

Virgo in folio excelsi Isaia 6 figuratur.

S. Bernad Damasc. Danso.

Andr. Cret.

Bonauen.

B. Virgo solium est in misericordia Bonauen. Pelbart. de Temesuar.

Cap. 16.